

Rada se imata in se dopolnjujeta

Da za ljubezen ni ovir, dokazujeta Andreja Pavlin in Robi Markič, odrasla človeka s posebnimi potrebami, ki sta zaživela kot par v predlani odprti bivalni skupnosti Varstveno delovnega centra Kranj v Škofji Loki.

Danica Zavrl Žlebir

Varstveno delovni center je socialnovarstveni zavod, namenjen vodenju, varstvu in zaposlitvi pod posebnimi pogoji za odrasle ljudi z motnjami v duševnem in telesnem razvoju. Kranjski VDC ima od leta 2010 v Škofji Loki bivalno enoto za dvajset ljudi s posebnimi potrebami. Med njimi sta tudi **Andreja Pavlin** in **Robi Markič**. Od drugih uporabnikov se razlikujeta po tem, da sta v bivalni skupnosti zaživela kot par.

»Par sva že deset let. Ko smo šli takrat z muzejskim vlakom na izlet v Most na Soči in se tam vozili z ladjico, sva se na njej »poročila«, povesta Andreja in Robi. Priložnost za skupno življenje pa se je pokazala, ko se je v Škofji Loki odprla bivalna enota Varstveno delovnega centra Kranj. Andreja v njej živi od začetka, pri Robiju je trajalo nekaj dlje, saj je njegova družina potrebovala več časa, da se je odtrgala od njega.

»Starši teh ljudi težko sprejemajo dejstvo o njihovi odraslosti in želji po osamosvojitvi, toda v pogovorih s starši jih pripeljemo do spoznanja, da je odločitev za življenje v bivalni

skupnosti v dobro obojih. Institucionalno varstvo v bivalni enoti namreč ni zgolj možnost bivanja potem, ko starši obnemorejo in niso več sposobni skrbeti za svoje odrasle otroke, pač pa se vanjo vključujejo zaradi izenačevanja možnosti,« pravi direktorica VDC Kranj **Mirjana Česen**. Pravi, da starši težko sprejmejo tudi to, da imajo njihovi odrasli otroci z motnjo v duševnem razvoju čustvene in spolne potrebe kot vsi drugi ljudje in da si včasih zaželi zaživeti v partnerski skupnosti.

Tudi pri Andreji in Robiju je bilo spočetka nekaj ovir, ko sta načrtovala skupno življenje. Ker sta oba obdržala opravilno sposobnost, lahko o sebi odločata sama in tako sta sprejela tudi odločitev, da zaživita kot par. Samostojna sta tudi, kar zadeva spolnost in zaščito, v varstveno delovnem centru pa so se z njima o tem veliko pogovarjali.

Kakšni sta njuni zgodbi, preden sta se našla? Andreja, doma iz Gobovc pri Podnartu, je hodila v osnovno šolo s prilagojenim programom. Nekaj let je delala v tovarni, nekaj časa pri mami v trgovini, pa v gostilni. Z zdravjem je imela že od otroštva veliko težav, kot osnovnošolko jo je povozil avto in od takrat ni bilo več kot prej. Andreja se je že zelo mlada upokojila, pred šestnajstimi leti pa so jo sprejeli v Varstveno delovni center v Kranju, kjer lahko dela pod posebnimi pogoji. Kot pravijo v VDC, je zaposlitev pomemben segment socialne vključenosti in s tem kakovosti življenja ljudi s posebnimi potrebami. Pri tem dobijo nove priložnosti za samouresničevanje in razvijajo boljše občutke obvladovanja svojega življenja in osebne avtonomnosti. Andreja, ki ji je sedaj 51 let, pa se je pred dvema letoma odločila za življenje v novo

odprti enoti bivalne skupnosti v Škofji Loki. Pravi, da ji doma ni bilo več prijetno in da je želela biti samostojna kot njeni vrstniki.

Robi pa je hodil v osnovno šolo in nato na srednjo vrtnarsko, tako da si je pridobil poklic. Tudi on je doživel prometno nesrečo. Nekaj časa je delal v tovarni, sedaj pa je že enaindvajset let v varstveno delovnem centru. Robi je pesnik, lani je izdal pesniško zbirko z naslovom *Moje bogastvo je pesem*, piše tudi čestitke v rimah, zadnjo je namenil bratu za rojstni dan. Brat ga je tudi najbolj podpiral pri njegovi osamosvojitvi in naselitvi v bivalni skupnosti. »Starši ne bodo vedno, treba se je osamosvojiti,« je realen Robi. Preden sta z Andrejo zaživela skupaj, sta naletela kar na nekaj ovir, toda z vztrajnostjo in močjo ljubezni sta jih premagala. Vedela sta, da se z življenjem v dvoje spuščata v neznano, vendar sta to vzela kot preizkušnjo. Če ne bo šlo, se še vedno lahko razideva, sta razmišljala Andreja in Robi. Vendar ostajata skupaj. »Rada se imava, drug drugemu pomagava in se izpolnjujema,« pravi Robi. Andreja, ki je zelo vedoželjna in se rada uči, se je naučila tudi ravnanja z računalnikom. Ko Robi zasnuje pesem, jo Andreja pretipka. Tudi tako se dopolnjujeta.

Kako je videti njuno vsakodnevno življenje? Andreja in Robi gresta vsako jutro z avtobusom v Kranj na delo. V kranjski enoti VDC vsak od varovancev opravlja svojim zmožnostim primerno delo. Po besedah Mirjane Česen je nekaj kooperantskih del, izvajajo pa tudi lasten program, oblikovanje glinenih izdelkov. Na dan našega obiska je Andreja oblikovala glino, Robi pa se je ukvarjal z rokavicami za kooperanta. Ko je »služba« končana, se v VDC ukvar-

Ljubezen

Naj sva sama, naj sva dva,
srček bije za oba,
saj sva skupaj, saj sva dva,
srček bije za oba,
naj sva eno, naj sva dva.
srček bije za oba.

Robi Markič
iz pesniške zbirke *Moje bogastvo je pesem*

PO MAČEHE
in nagrobni PESEK

V KGZ

SLOGA

KVC KRANJ Šuceva 27
in **KVC NAKLO**

**Prodajni sejem
novih in rabljenih avtomobov**

20. oktober 2012

od 9h do 13h
Pod Jelšami 1, Komenda

organizator: Primi d.o.o., Komenda

Primi d.o.o., Podjelšami 1, Komenda

2.

Varstveno delovni center Kranj ima že šest organizacijskih enot. Dve sta v Kranju, v eni delata tudi Robi in Andreja, druga je enota Mavrica na Planini. Sicer pa delujejo še enote v Šenčurju, v Škofji Loki in Tržiču, v Škofji Loki pa je tudi institucionalno varstvo v bivalni enoti, kjer med ostalimi živita tudi Andreja in Robi. V bivalni skupnosti je sedaj dvajset stanovalcev.

3.

Ničesar še niste zamudili!

oblika: ihab.si | foto: www.istockphoto.com

Jezikovni tečaji za odrasle

- ang, nem, ita, fra, špa, ruš
- osnovni tečaji
- konverzacije
- poslovni tečaji

podaljšan vpis do: 19.10.2012

www.jeziki.si

Darilo!
brezplačno
učenje
v e-učilnici!

Šola za maserje

- tečaji masaže
- predavanja
- nacionalne poklicne kvalifikacije

začnemo: 9.11.2012

www.masaza.si

Izobraževalni center Vedi
Prešernova ulica 2, 4000 Kranj
tel.: 04/238 06 08, GSM 051/33 65 75, info@icvedi.si

jajo še s prijetnimi in sprostilnimi dejavnostmi, potem pa napoči čas za vrnitev »domov«, v bivalno enoto v Škofjo Loko. Mirjana Česen pravi, da skušajo varovance iz bivalne enote vključiti v delo drugih enot, tako da se jasno vidi razlika, kje je dom in kje služba. Bivalna skupnost je sodobna oblika bivanja, kjer skušajo varovance čim bolj navajati na samostojnost. Ne kuhajo in ne perejo si sami, pač pa pri tem kar v največji meri sodelujejo in s tem spet krepijo svojo samostojnost. V skupnih kuhinjah pa kdo od njih vsake toliko časa vendarle pripravi kaj dobrega. Robi je bil v tednu našega obiska zadolžen za kuhanje kave. »Skromna sva, ne potrebujeva veliko. Meni je potreben le blok, pisalo in kakšna kava,« pravi Robi o svojih potrebah.

Andreja in Robi sta s svojim življenjem zadovoljna, češ da je zanimivo. V bivalni skupnosti se udeležujeta krožkov, hodita k jogi, veliko je pohodov na bližnje podeželje, peljejo jih na izlete. »Peljali so nas v Planico na ogled smučarskih skokov, pa na hokejsko tekmo v Ljubljano, obiskali smo muzej v Mojstrani, razstavo starodobnih vozil, na bazarju smo prodajali svoje izdelke. Greva tudi na morje ...,« nizata prijete plati življenja. Lepo jima je, rada se imata in drug drugemu sta dovolj. Realno sta sprejela tudi dejstvo, da ne bosta imela družine.

1. Andreja in Robi: Naj sva eno, naj sva dva, srček bije za oba ... / Foto: Tina Dokl
2. Robi pri delu z rokavicami / Foto: Tina Dokl
3. Andreja se ukvarja z glinenimi rožicami, ki bodo krasile enega od izdelkov. / Foto: Tina Dokl

PO MAČEHE in nagrobni PESEK

V KGZ
SLOGA

**KVC KRANJ Šuceva 27
in KVC NAKLO**

